

Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies Geraadpleegd op 09-11-2022. Geldend van 22-10-2022 t/m heden

Bijlage 5. behorende bij artikel 4.7.2 van de Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies

Categorie A Precisielandbouw en Smart farming <i>Investerings in (datagedreven) plaats-, dier of plantspecifieke systemen voor monitoring, behandeling en/of toediening waarmee agrarische bedrijfsprocessen worden ondersteund.</i>			
nr	Soort investering	Wel/niet subsidiabele kosten	
A1	Groei en Oogsten	Subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> Digitale systemen ten behoeve van inzicht in oogstvariabelen. Bij akkerbouw groeivariabelen. Bij veehouderij voor grasoogst. Digitale systemen voor plaats specifieke opbrengstmetingen. Digitale systemen om de groei te monitoren, bijvoorbeeld door het gebruik van satelliet- of drones om data te verzamelen.	17
A2	Precisieberegening en -irrigatie	Omschrijving Investerings in gerichte (elektrische) beregenings- en bevoeiingsystemen. Investerings kunnen in combinatie met B4 worden ingediend. Subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> Software voor sensor-gestuurde irrigatie. Dripirrigatie/druppelslangen incl. besturing. Wortelbewateringsystemen (Root Watering System). Laagvolume sproeier ten behoeve van nachtvorstbestrijding. Elektrische aansturing van deze beregenings- en bevoeiingsapparatuur. Niet subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> Reguliere beregeningshaspels en slang. Sproeibomen voor gewasbescherming.	17
A3	Precisiebemesting	Omschrijving <ul style="list-style-type: none"> Systemen voor het gericht emissiearm, in de juiste dosering, zonder overlapping (= aangestuurd door GPS) in de bodem toedienen van vloeibare stikstofhoudende (kunst)meststoffen bij het planten, zaaien, aanaarden of het moment dat het gewas er aantoonbaar om vraagt. Het aantoonbaar erom vragen bestaat alleen voor N-bijbemesting van aardappelen een systeem gebaseerd op sensorwaarnemingen. Systemen om vloeibare meststoffen via druppelslangen in de juiste dosering en op het juiste moment toe te dienen aan het gewas (fertigatie). Systeem is gangbaar in glastuinbouw. In open teelten minder gangbaar. Systemen voor het meten van het stikstofgehalte van de toegevoerde mest met NIRS indien dit meteen wordt doorvertaald in het doseren. Systemen voor rijenbemesting met dierlijke mest. Systemen voor het digitaal meten van opbrengsten voor opbrengstkaarten ten behoeve van plaats specifieke teeltoptimalisatie. Investerings kunnen in combinatie met A1 of B4 worden ingediend. Subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> Systemen die plaats specifiek gewasbemesting kunnen toepassen. GPS/GIS apparatuur, inclusief bodemkaart voor bovenstaande systemen. De GPS/GIS apparatuur voor deze systemen is alleen subsidiabel in combinatie met aanschaf van bovenstaande systemen. Bijbehorende installatiekosten. Niet subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> De tractor waaraan wordt gekoppeld. Zodebemester. Abonnementen op software updates en servicecontracten. Behalve indien deze onlosmakelijk verbonden zijn aan de investering en het benodigde abonnement noodzakelijk is voor het correct functioneren van de investering.	17

A4	Precisiegewasbescherming	<p>Omschrijving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spuitmachine bestemd voor het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen of vloeibare meststoffen aan gewassen in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit- of vollegrondsteelt, of bedekte teelt waarbij het ontstaan van restvloeistof in de spuittank wordt voorkomen of met ten minste 50% gereduceerd. • Machine bestemd voor plaats specifieke bestrijding van ziekten, plagen of onkruiden in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegrondsteelt of bedekte teelt zonder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. <p>Of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investerings in een spuitmachine met driftreducerende technieken, zoals: driftarme doppen, elektrische kantdoppen, luchtondersteuning, lucht vloeistofmengsystemen sleepdoektechniek. • Investerings in een spuitmachine met volumereducerende technieken. • Bijbehorende installatiekosten. <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een spuitmachine met volledig gescheiden vloeistofsystemen voor schoon water en spuitvloeistof. • Een spuitmachine waarbij de gewasbeschermingsmiddelen op het laatste moment voor het spuiten op het gewas in de spuitleiding vermengd worden door een selectieve doseringseenheid. • Een spuitmachine met een combinatie van doppen en driftreducerende technieken die zorgt voor een driftreductie van minimaal 95%. • aanleg en aanschaf vloeistofwerende vul- en wasplaats met opvang. • Een machine, niet zijnde spuitmachine, waarmee ziekten, plagen of onkruiden mechanisch worden bestreden op basis van plaats specifieke waarneming van het doelorganisme of symptomen daarvan. • Autonome systemen die bijdragen aan de het verminderen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. • Systemen die obv. een taakkaart kunnen spuiten, evt. in combinatie met PWM doppen (pulse width modulation). • Spotspray toepassingen: herkenning van onkruid mbv. camera's waarna alleen het onkruid bespoten wordt (sterke middelreductie). Systemen zijn bijv. Weed-it, Garford, Ecorobotix. • Mechanische systemen als alternatief voor bespuitingen, zoals via camera gestuurde schoffelsystemen. • Systemen ter bestrijding van ridderzuring (combi met drone opnames of met camera op de spuitboom). <p>Let op: het percentage restvloeistofreductie of driftreductie moet worden vermeld in het projectplan en op de offerte bij het betaalverzoek.</p> <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • De tractor waaraan wordt gekoppeld. • kosten voor gebruik van drift reducerende additieven. 	18
A5	Variabel zaaien en poten	<p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Autonome) machines voor het uitvoeren van een grondbewerking en dit combineren met variabel zaaien/poten/planten. • GPS/GIS apparatuur in combinatie met een investering in een machine voor spitten en zaaien/poten/planten tegelijk. • Bijbehorende installatiekosten. • Bijbehorende installaties die meststoffen en/of gewasbeschermingsmiddelen kunnen toedienen. 	15

Categorie B Digitalisering			
<i>'Investerings in datagedreven sensorsystemen, analysesystemen zoals beslissingsondersteunende modellen of AI, robotica en/of autonome mechanisatie waar agrarische (bedrijfs-)processen worden ondersteund.'</i>			
nr	Soort investering	Wel/niet subsidiabele kosten	
B1	Digitale voorzieningen voor weidegang	<p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systemen ten behoeve van weidegang die (verschillende) diergelerateerde zaken kunnen registreren en monitoren, zoals locatie, vruchtbaarheid en gezondheid. • Automatische weide-selectiepoorten voor toegang richting de weide. • Aanschaf van software behorend bij een selectiepoort/GPS systeem. • Bijbehorende installatiekosten. <p>Bovenstaande investeringen moeten aantoonbaar bijdragen aan weidegang.</p> <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hardware zoals laptops/ computers, tablets etc. voor het ontvangen/ invoeren/sturen van GPS gegevens. • Abonnementen op software updates en servicecontracten. Behalve indien deze onlosmakelijk verbonden zijn aan de investering en het benodigde abonnement noodzakelijk is voor het correct functioneren van de investering. 	18
B2	Beslissingsondersteunende (software-)systemen voor de land- en tuinbouw	<p>Omschrijving</p> <p>Softwaresystemen voor beslissingsondersteuning en vergroting inzicht teelt en bedrijfsvoering zolang dit bijdraagt aan duurzaamheidsopdrachten.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beslissingsondersteunende modellen en/of systemen voor: <ul style="list-style-type: none"> – weersextremen; – gewasbescherming; – bemesting; – oogstraming. • emissiearm uitrijden van mest op basis van weersomstandigheden.¹ • Software voor het meest optimale technieken spuitmoment. • Bodem-, gewas-, watersensoren en -systemen, met name gericht op EC. <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apparatuur benodigd voor het aflezen van de ICT en sensor techniek waaronder computers, laptops, tablets en smartphones. • Abonnementen op software updates en servicecontracten. Behalve indien deze onlosmakelijk verbonden zijn aan de investering en het benodigde abonnement noodzakelijk is voor het correct functioneren van de investering. 	18
B3	Robotisering -duurzame bestrijding	<p>Omschrijving</p> <p>Autonome systemen voor het herkennen en bestrijden van ziekten/plagen/onkruiden.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Robots die ziekten/plagen/onkruiden herkennen en op duurzame wijze bestrijden. • Drones ten behoeve van de duurzame bestrijding van schadelijke insecten. 	19
B4	EC meters en monitoringssensoren	<p>Omschrijving</p> <p>Investerings in meet- en monitoringsapparatuur voor het meten van onder andere de dikte en diepte van de waterlens en meten van bodemverdichting. Aanvragen voor deze investeringen moeten in combinatie van investeringen onder A2 of A3 worden ingediend.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • EC meters en monitoringssystemen voor het bepalen van vocht-, zuur- en zoutgehalte. • Beslissingsondersteuning op basis van sensordata en monitoring. • Meet- en monitoringsapparatuur voor het meten van onder andere de dikte en diepte van de waterlens, meten van bodemverdichting, PH meters, continuemeters, penetrometers. Bij aanschaf kan ook de bijbehorende software ten behoeve van interpretatie worden gesubsidieerd. • Continuemeters. • Grondwatermeters. • Oppervlaktewatermeters bij berekening uit oppervlaktewaters. • Penetrometers. • PH meters. • Vochtsensoren. • Fosfaat- en nitraatmeter. <p>Niet subsidiabel</p> <p>Abonnementen op software updates en servicecontracten. Behalve indien deze onlosmakelijk verbonden zijn aan de investering en het benodigde abonnement noodzakelijk is voor het correct functioneren van de investering</p>	14

¹ https://www.dlvadvies.nl/innovaties/precisiebemesting?dossier_id=26

Categorie C Water, droogte, verzilting

'Investerings in een verbeterde omgang met grondwater, oppervlaktewatergebruik en met de waterhuishouding van het eigen bedrijf die bijdragen aan de verhoging van de waterkwaliteit, verbetering van de waterhuishouding, het tegengaan van verdroging en/of het tegengaan van verzilting van de bodem.'

	Soort investering	Wel/niet subsidiabele kosten	
C1	Klimaat-adaptieve, peilgestuurde drainage	Subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> • Aanleg klimaat adaptieve, peilgestuurde, regelbare drainage. • Aanpassing van bestaande peilgestuurde (regelbare) drainage met een extra ontluchtingsdrain. Let op! <ul style="list-style-type: none"> • Om voor definitieve subsidievaststelling in aanmerking te komen is het mogelijk dat een vergunning via het Waterschap toegekend moet zijn. Aanvrager dient contact op te nemen met het lokale waterschap. • In geval u vergunningsplichtig bent, moet een bewijsstuk van de start van de vergunningsprocedure worden meegezonden met de subsidieaanvraag. • In geval u vergunningsplichtig bent, dan dient u voor vaststelling, de vergunningen via het Waterschap toegekend te hebben gekregen.	17
C2	Waterbeheervoorzieningen ter verlaging van risico's van verontreiniging door erfafspoeling bij een veehouderij of door afvalwater uit de veehouderij, akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegrond- of bedekte teelt	Subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> • Aanleg van overdekte verharde, vloeistofdichte vul- en wasplaats voor spuitmachines, inclusief een voorziening voor opvang en opslag en zuivering of verdamping van waswater. • Biologisch of ander zuiveringssysteem voor was- en spoelwater van spuitmachines (dat wil zeggen de aanschaf en aanleg van een vloeistofdicht biologisch zuiveringssysteem of de aanschaf van zuiveringssystemen die werken op basis van onder andere ozon of UV). • Systemen voor de verdamping van was- en spoelwater van spuitmachines. • Aanleg en inrichting van een erf waarbij erfwater wordt opgevangen voor afvoer of verwerking middels zuiveren of verdampen (gesloten erf voor gewasbeschermingsmiddelen). • Kistenwasser inclusief opvang restwater voor afvoer of verwerking (zuiveren of verdampen). • Een waterdichte opvangput waarmee verontreinigd afvalwater van het bedrijf gescheiden blijft van regulier rioolsysteem. Inclusief de buizen, goten, richels voor afvoer. • Aanvullende erf-en zuiveringsvoorzieningen voor de bollenteelt met spoelwater. • Opvang- en afvoersysteem van perssappen (onder sleufsilos). • Bijbehorende installatiekosten. Niet subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> • Systemen voor het lozen van drain- of afvalwater vanuit kassen. • Overkapping voor een voederopslag. • Overkapping voor een mestopslag. • Kosten voor herinrichting van het erf. • Erfverharding. • Hemelwatersysteem waaronder dakgoten, buizen voor afvoer en reguliere riolering. • Spoelplaats (voor materieel anders dan een spuitmachine e.d.). • Kuilplaten. • installaties of machines voor opvang van perssap of percolaat indien een overloopvoorziening is of wordt aangebracht naar het reguliere riool, de bodem of het oppervlaktewater. • Waterzuiveringsinstallatie.	16
C3	Ondergrondse waterberging, bovengrondse wateropvang (inclusief hemelwateropvang) en stuwen	Subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> • Waterbassins en -silo's. • Bijbehorende pijpleidingen. • Bijbehorende installatiekosten en graafwerk. • Voorzieningen voor ondergrondse wateropslag waaronder freshmaker, kreekkrug-infiltratiesystemen en diepdraininfiltratie. • De aanleg van een (water-)opvangput voor het verdund uitrijden van mest in het kader van stikstof emissiereductie en waterbesparing. • Aanschaf en aanleg van:<ul style="list-style-type: none"> ○ Waterconserveringsstuw; ○ Knijpstuw; ○ Zoete stuw. Let op! <p>Om voor definitieve subsidievaststelling in aanmerking te komen moeten de vergunningen via het Waterschap toegekend zijn. Een bewijsstuk van de start van de vergunningsprocedure moet worden meegezonden met de subsidieaanvraag.</p>	17

Categorie D Duurzame bedrijfsvoering

'Investerings in aanpassingen aan bedrijfsgebouwen ten behoeve van het gebruik van mestvergistingsinstallaties en mechanische mestafscheiding, machines, installaties en apparatuur, die bijdragen aan klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en het verbeteren van de biodiversiteit en bodemkwaliteit'

	Soort investering	Wel/niet subsidiabele kosten	
D1	Elektrische voertuigen of met waterstof aangedreven, gericht op het uitvoeren van landbouwgerichte activiteiten	<p>Omschrijving Volledig elektrisch aangedreven mobiele machine bestemd voor het verrichten van werkzaamheden in de land- en tuinbouw, waarbij de aandrijving is voorzien van een elektromotor, waarbij voor de opslag van energie een of meerdere accu's worden toegepast. Op waterstof of waterstof/hybride aangedreven mobiele machine bestemd voor het verrichten van werkzaamheden in de land- en tuinbouw. Op biogas aangedreven mobiele machine bestemd voor het verrichten van werkzaamheden in de land- en tuinbouw.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volledig elektrisch aangedreven zelfrijdende tractoren en volledig elektrisch zelfrijdende zaai-, bewerkings- en oogstmachines zoals combines, of aardappelrooier. • Op waterstof of waterstof/hybride aangedreven machines/werktuigen gericht op het uitvoeren van landbouwgerichte activiteiten. • Op biogas aangedreven mobiele machine bestemd voor het verrichten van werkzaamheden in de land- en tuinbouw. • Oplaadpunt voor elektrisch of hybride aangedreven mobiele machines, bestemd voor het verrichten van landbouwactiviteiten voor het elektrisch laden van accu's van eigen elektrisch of hybride aangedreven mobiele machines, die zijn voorzien van een geheel of gedeeltelijke elektrische hoofdaandrijving, waarbij het oplaadpunt is opgesteld op het eigen bedrijfsterrein. • Oplaadpunt voor op biogas aangedreven mobiele machines, bestemd voor het verrichten van landbouwactiviteiten, voor het laden van accu's van op biogas aangedreven mobiele machines, waarbij het oplaadpunt is opgesteld op het eigen bedrijfsterrein, voor eigen gebruik. Een oplaadsysteem en al dan niet de volgende onderdelen: een ontlaadsysteem, een meet- en regelsysteem, een lockerkast met een stroomafnamepunt per locker en een stekkerherkenningssysteem. • Bijbehorende aanleg- en installatiekosten. <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrische auto's, fietsen of andere vervoersmiddelen voor personen. • Mest- en voerschuiven. • Heftrucks, shovels. • Grasmaaiers. • PV-systemen (zonnepanelen, fotovoltaïsch).	19
D2	Monomestvergistingsinstallaties	<p>Omschrijving Het gaat hierbij om kleinschalige bedrijfsvergisters, die passen in het terugbrengen van de emissies van methaan (en ammoniak) op veehouderijbedrijven, doordat emissies niet ontstaan, worden afgevangen en verward en weer teruggebracht worden in de kringloop.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maximale omvang vergisters is 25.000 ton mest. • Een aardgasleiding of biogasleiding langer dan 1 km. Gerekend vanaf de aansluiting van een vergistingsinstallatie of via een biogashub vanaf iedere vergistingsinstallatie. • Installaties voor het drogen, opschonen en comprimeren van het gas uit eigen installatie. • het opslaan van gecompriemd biogas uit eigen installatie in flessen/containers voor mobiel transport, ten bate van eigen gebruik. • Alle mestverwerkingsinstallaties voor de verdere verwerking van de vergiste mest, waaronder stikstofstrippers, tot een hoogwaardige meststof zoals compost, korrels, vloeibare stikstofhoudende kunstmeststoffen, etc. zodat de afzetmogelijkheden / toepasbaarheid van het eindproduct worden vergroot. Deze kosten van de mestverwerkingsinstallatie zijn niet subsidiabel zonder daadwerkelijke aanschaf van een mestvergisting-installatie. • Bijbehorende installatiekosten. <p>Let op! De opgewekte energie moet gebruikt worden door de eigen landbouwonderneming. Het worden van (netto) energieleverancier door deze investering is niet subsidiabel.</p> <p>Niet subsidiabel Een mogelijk ook aan te sluiten mestscheidingsinstallatie hoort hier niet bij, dat is een aparte investering.</p> <p>N.B. Aanvragers komen slechts in aanmerking voor subsidie voor monomestvergistingsinstallaties indien er niet ook een aanvraag gedaan is voor de SDE++ regeling.</p>	17

D3	Bovenwettelijke mestopslag	<p>Omschrijving Investeringen voor bovenwettelijke mestopslag (>7 maanden < 10 maanden) en mestaanwending die emissiereductie voor methaan en ammoniak realiseren.</p>	17
D4	Potafdekinstallatie boom-, vaste planten- of sierteelt	<p>Omschrijving Bestemd voor het in de boom-, vaste planten- of sierteelt tegengaan van de groei van onkruid in de potten, door het machinaal strooien van een afdeklaag bestaande uit los organisch materiaal op de bovenzijde van het substraat.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een elevator. • Doseersysteem. • Transportbanden en een trilsysteem. 	12
D5	Mechanische mestscheidingsinstallatie	<p>Omschrijving Machine om ruwe mest te scheiden naar twee fracties. Het eindproduct moet uit twee delen bestaan, een dikke en een dunne fractie.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mechanische mestscheidingsapparatuur zodat de ruwe mest door de mechanische bewerking wordt gescheiden in een dikke fractie en een dunne fractie. • Bijbehorende installatiekosten. 	11
D6	Machines die dunne fractie van digestaat (tot 70%) kunnen verdampen	<p>Omschrijving Regionaal zijn er overschotten aan mest / digestaat, waar dat op grotere schaal niet zo is. Transport is hierbij de beperkende factor, door digestaat in te dampen (water verdampen) kan efficiënter getransporteerd worden.</p> <p>Subsidiabel Machines welke de dunne fractie van digestaat (tot 70%) van het totaal kunnen verdampen.</p>	6

Categorie E Natuurinclusieve landbouw en Kringlooplandbouw

'Investerings in machines, plant- en zaaigoed, installaties voor opslag en verwerking en opslag- en verwerkingsplaatsen waardoor optimaal gebruik kan worden gemaakt van de natuurlijke omgeving ('natuurlijk kapitaal') die worden geïntegreerd in de bedrijfsvoering en daarmee bijdraagt aan de kwaliteit van diezelfde natuurlijke omgeving en waardoor negatieve effecten op water, bodem en lucht kan worden verkleind'

	Soort investering	Wel/niet subsidiabele kosten	
E1	Vergistingsinstallaties	<p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plantaardige vergister. • Bijbehorende verwerkingsinstallaties voor de verdere verwerking van zodat de afzetmogelijkheden van het eindproduct worden vergroot. Deze kosten van de verwerkingsinstallatie zijn niet subsidiabel zonder daadwerkelijke aanschaf van een vergistingsinstallatie. • Bijbehorende installatiekosten. <p>Niet subsidiabel</p> <p>In deze categorie zijn mestvergistingsinstallaties niet subsidiabel.</p> <p>Let op! De opgewekte energie moet gebruikt worden door de eigen landbouwonderneming. Het worden van (netto) energieleverancier door deze investering is niet subsidiabel.</p>	16
E2	Mengteelten zoals strokenteelt/pixelteelt en nieuwe teelten zoals eiwitten	<p>Omschrijving</p> <p>(Aangepaste) machines voor strokenteelt/pixelteelt en nieuwe teelten zoals eiwitten.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaaimachines voor inzaaien voor "onder gewassen" zoals gras bij mais. • Strokenfrees of strokenploeg. • Oogstmachines of andere aangepaste machines voor gewasmanagement, zoals onkruidbestrijding, voor mengteelten en/of eiwitgewassen. • Zelfrijdende machines voor strokenteelt. • Integratie zonnepanelen in de teelt. <p>Niet subsidiabel:</p> <p>Trekkers.</p>	17
E3	Agroforestry en meerjarig kruidenrijk grasland (niet op veengrond)	<p>Omschrijving</p> <p>Teelt van houtige gewassen (bomen en struiken) gecombineerd met veeteelt, groenteteelt of akkerbouw op hetzelfde perceel landbouwgrond. De houtige gewassen zijn bedoeld voor de productie van o.a. fruit, noten en bessen.</p> <p>En</p> <p>Aanleg van kruidenrijk grasland, bestaande uit grasland met ten minste 45% meerjarige kruiden of vlinderbloemigen, waarbij geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt worden.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Aangepaste) machines voor gewasmanagement van houtige gewassen die gecombineerd worden met akkerbouw, groenteteelt of grasland (voor veehouderij), waaronder oogstmachines en materiaal voor boombescherming. • Plantgoed van houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken) ten behoeve van fruit- of nootproductie van het bedrijf en die bewust gemengd worden met akkerbouw, groenteteelt of grasland (voor veehouderij) op hetzelfde landbouwperceel. • Plantgoed van houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken) ten behoeve van een perceel voedselbos op landbouwgrond (gewascode 1940), waarbij bomen en struiken binnen afzienbare termijn voor eetbare producten zorgen. • Zaaizaad van grasland (minimaal 50% grassoorten) met minimaal 45 procent meerjarige kruiden en/of vlinderbloemigen. • Kosten voor grondbewerking en aanplant/inzaaien. <p>Niet subsidiabel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Windsingels. • Aanplant van houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken) ten behoeve van kweekgoed (o.a. kerstbomen). • Bomen voor hakhout met korte omlooptijd. • Snelgroeibomen voor energieproductie (biomassa). • Meer dan 100 bomen/ha en meer dan 40% van het aantal struiken van een gangbare teelt (uitgezonderd voedselbos met gewascode 1940). • Grondbewerking en inzaaien van kruidenrijk grasland met (1) een lager percentage kruiden en/of vlinderbloemigen of (2) op veengrond (grond met de aanduiding veen in de perceelsregistratie).	16

E4	Vermindering bodemverdichting door ondiepe, niet kerende grondbewerking, vaste rijpaden en mechanische onkruidbestrijding	<p>Omschrijving Systemen, machines, werktuigen die gericht zijn op en gebruikt worden voor niet kerende, ondiepe bodembewerking en het oppervlakkig vermengen van gewasresten (eventueel in combinatie met direct zaaien, poten of planten).</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spit-zaai, grondfrees-zaai; rotoreg-zaai, schoffel-zaai combinaties. • Schijveneggen. • Wiedrobots. • Schoffeltuig met camera besturing; en vingerwieders of torsiwieders. • Mechanische loofsnijder of mechnische wortelsnijder of looftrekker. • Ecoploeg (maximale diepte van 18 cm). • Machines voor inwerken groenbemesters, ruige mest en gewasresten (schijveneg). • Machines, hulpmiddelen of aanpassingskosten voor het overschakelen op een teeltsysteem met vaste rijpaden, waarbij onbereden bedden ontstaan met een breedte van tenminste 280 cm. • Rupsbanden voor onder tractor of (zelfrijdende) oogstmachine. • Luchtdrukwisselsystemen met een zodanige capaciteit dat de banden binnen 5 minuten op 2 bar kunnen worden gebracht. inclusief installatie kosten. <p>Subsidiabel zijn maximaal vier banden (die zeer geschikt zijn voor zeer lage druk) per aangeschaft systeem. Door aanpassing van bandendruk aan omstandigheden kan structure schade worden verminderd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • GPS/GIS of aanpassingen aan de apparatuur i.c.m. bovenstaande investeringen • bij de aanschaf van een van de bovenstaande systemen/werktuigen kan ook een wildredder gesubsidieerd worden. <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grotere zwaardere machines en daarmee verdichting (dan helpt wat minder druk in banden niet meer, evt wel nog rupsbanden) en daarmee achteruitgang van bodembioïologie en dus organisch stofverlies. • Trekkers • Banden en wielen • Abonnementen • Ploegen en spitmachines (krukas en roterend) • Afleverkosten 	18
E5	Verwerken enkelvoudig (gerst, tarwe,) krachtvoer	<p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Machines of installaties om producten mee te bewerken zoals malen, pletten en snijden. • Toepassingen om (gras)klaver toe te verwerken zodat deze bruikbaar is als kunstmest- en krachtvoervervanger, op voorwaarde dat dit gebeurt met hernieuwbare energie (bijvoorbeeld drogen, persen, pelletteren en opslaan). <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voermengwagen of machines voor het uitkuilen of verwerken van ruwvoer. • Opslag zoals sleufsilos en kuilplaten en silos machines of systemen om krachtvoer te verstrekken. <p>Let op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alleen machines voor <u>eerstegraad bewerking</u> van gerst en tarwe zijn subsidiabel 	16

E6	Verwerken en toepassen van organisch restmateriaal	<p>Omschrijving Investerings die specifiek bedoeld zijn voor de verwerking van organisch restmateriaal (niet zijnde mest op bedrijfsniveau) met als doel het verhogen van bodemkwaliteit. Zoals: materieel voor het maaien en ophalen van slootkanten, het verwerken en toepassen van gewasresten, maaisel van slootkanten, bermen of natuurterreinen, slootbagger of compost hiervan.</p> <p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Machines en werktuigen voor het inwerken of onderwerken van gewasresten, ruige mest, vaste mest en groenbemester met behulp van schijven(eg), rollen, tanden of snijders. • Mestverwerkingsinstallaties voor de verdere verwerking van de (vergiste) mest waaronder stikstofstrippers tot een kunstmestvervanger en/of hoogwaardige meststoffen zoals compost, korrels, etc. zodat de afzetmogelijkheden van het eindproduct worden vergroot. • Materiaal om specifiek voor maaien van slootkanten en maaisel op de kant te kunnen deponeren en ophalen voor verdere verwerking. • Materieel voor het verwerken van organisch restmaterieel • Baggerspuit voor het verspreiden van slootbagger over het perceel. • Werktuigen voor het snijden of hakselen en gelijkmatig uitstrooien van beheergras, bermmaaisel, slootmaaisel of gewasresten over landbouwgrond. • GPS i.c.m. bovenstaande investeringen. <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grasmaaier die behalve voor het maaien van bermen ook gebruikt kan worden voor ander maaiwerk. • Vergistingsinstallaties waarin mest of restmateriaal van buiten het bedrijf gebruikt wordt. • Afleverkosten en abonnementen. • Kiepwagens, silagewagens en opraapwagens. <p>Indien gangbaar materieel beschikbaar is, dat nog bruikbaar is voor hetzelfde doel, dan is de "klimaatwinst" negatief.</p>	14
E7	Niet digitale voorzieningen voor weidegang	<p>Subsidiabel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanleg van een oversteekplaats, zoals veeroosters en/of een koetunnel). • Bijbehorende aanleg- en installatiekosten. • Mobiele melkrobot. • Schuilmogelijkheden. <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hardware zoals laptops/ computers, tablets etc. voor het ontvangen/ invoeren/sturen van GPS gegevens. • Kavelpaden. • Abonnementen op software updates en servicecontracten. 	14
E8	Opslagplaatsen ten behoeve van verwerking organische materiaal tot compost	<p>Omschrijving Investerings in opslag van gewasresten, vaste mest of compost hiervan, niet zijnde drijfmest, met als doel het verhogen van bodemkwaliteit (organische stofgehalte en bodemstructuur).</p> <p>Subsidiabel Opslagplaatsen van vaste mest of compost voor langere termijn (meer dan 9 maanden) zodat op de goede momenten de mest/compost toegepast kan worden en de kwaliteit behouden blijft.</p>	11